
پرسش ها و پاسخ ها
پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی

موضوع:

احکام؛ پوشش و آرایش

بسم الله الرحمن الرحیم

پرسش نویسنده: علی راضی تاریخ: ۱۳۹۵/۱/۳۱

نظر علامه منصور هاشمی خراسانی در مورد انگشتر عقیق که در بین شیعیان مرسوم است چیست؟ از ائمه‌ی اهل بیت روایات زیادی در مورد به دست کردن انگشتر عقیق به خصوص در نماز و در دست راست وارد شده است. در برخی روایات آمده که سنگ عقیق اولین سنگی بوده که به وحدانیت خدا و نبوت حضرت رسول و ولایت علی اقرار کرده است.

پاسخ تاریخ: ۱۳۹۵/۲/۳

استفاده از انگشتر عقیق و سایر سنگ‌های زینتی برای مؤمنان اشکالی ندارد؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ ۚ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾[1]؛ «بگو چه کسی زینت خداوند که برای بندگانش بیرون آورده و روزی‌های پاکیزه را حرام کرده است؟ بگو آن‌ها در زندگی دنیا و به صورت خالص در روز قیامت برای کسانی است که ایمان آوردند، این گونه آیات را برای گروهی که می‌دانند تفصیل می‌دهیم»، بلکه استفاده از آن‌ها برای حضور در مساجد کاری بایسته است؛ چنانکه خداوند فرموده است: ﴿يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾[2]؛ «ای پسران آدم! زینت خود را نزد هر مسجدی بگیرید» و این صیغه‌ی امر است که دلالت بر وجوب یا دست کم استحباب مؤکّد دارد؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ فَوَجَدْتُ فِيهِ الْمَنْصُورَ فَجِئْتُ حَتَّى جَلَسْتُ عِنْدَهُ فَنَظَرَ إِلَيَّ وَقَالَ: يَا فُلَانُ! إِنِّي أَكْرَهُ لِلرَّجُلِ مِنْكُمْ أَنْ يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ وَلَيْسَ عَلَيْهِ زِينَةٌ! أَمَا سَمِعْتَ قَوْلَ

۱. الأعراف/ ۳۲
۲. الأعراف/ ۳۱

اللَّهِ تَعَالَى: ﴿خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾[۱]؟! قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، وَمَا الزِّينَةُ؟ قَالَ: الْخَاتَمُ وَالطِّيبُ»؛ «به مسجد داخل شدم، پس منصور را در آن یافتم، پس آمدم تا اینکه نزد آن جناب نشستم، پس به من نظری کرد و فرمود: ای فلانی! من کراهت دارم برای مردی از شما که به مسجد داخل شود در حالی که بر او زینتی نیست! آیا سخن خداوند بلندمرتبه را نشنیده‌ای که فرموده است: <زینت خود را نزد هر مسجدی بگیرید>؟! گفتم: فدایت شوم، زینت چیست؟ فرمود: انگشتری و عطر».

اما اینکه «سنگ عقیق اولین سنگی بوده که به وحدانیت خدا و نبوت حضرت رسول و ولایت علی اقرار کرده»، چیزی است که ممکن است، ولی ثابت نیست؛ زیرا روایت رسیده درباره‌ی آن در برخی منابع اهل تشیّع روایتی واحد و ضعیف است که برای اعتقاد به آن کفایت نمی‌کند و ستایش برای خداوند پروردگار جهانیان است.

تعلیقات
پرسش‌ها و پاسخ‌های فرعی

پرسش فرعی ۱ | **نویسنده: بنده‌ی خدا** | **تاریخ: ۱۳۹۸/۲/۲**

خواص مادی و معنوی سنگ‌های فیروزه، عقیق و سایر سنگ‌هایی که انگشتری آن‌ها را می‌پوشند چیست؟ بهترین این سنگ‌ها کدام است؟ آیا فایده‌ای در استفاده از دعایی تحت عنوان شرف الشمس که روی برخی از این سنگ‌ها در زمانی خاص نوشته می‌شود، وجود دارد؟

پاسخ به پرسش فرعی ۱ | **تاریخ: ۱۳۹۸/۲/۵**

لطفاً به نکات زیر توجّه فرمایید:

۱ . روایاتی از پیامبر و اهل بیت او درباره‌ی فواید سنگ‌هایی مانند عقیق، یاقوت، فیروزه، زمرّد، جزع یمانی و بلور رسیده[۲]، ولی معتبرترین آن‌ها درباره‌ی عقیق است؛ چنانکه از پیامبر صلّی الله علیه و آله و سلّم رسیده است: «تَخَتَّمُوا بِالْعَقِيقِ فَإِنَّهُ مُبَارَكٌ»[۳]؛ «انگشتر عقیق در دست کنید؛ چراکه آن مبارک است» و رسیده است: «مَنْ تَخَتَّمَ بِالْعَقِيقِ لَمْ يَزَلْ يَرَى خَيْرًا»[۴]؛

۱ . الأعراف/ ۳۱
۲ . بنگرید به: الكافي للكليني، ج۶، ص۴۷۰ تا ۴۷۲؛ ثواب الأعمال وعقاب الأعمال لابن بابويه، ص۱۷۳ تا ۱۷۶.
۳ . الكافي للكليني، ج۶، ص۴۷۰؛ أمالي المحاملي، ص۱۴۶؛ شعب الإيمان للبيهقي، ج۵، ص۲۰۱
۴ . المعجم الأوسط للطبراني، ج۱، ص۳۹

«هر کس انگشتر عقیق در دست کند پیوسته خیر می‌بیند» و رسیده است: «تَخَتَّمُوا بِالْعَقِيقِ فَإِنَّهُ يَنْفِي الْفَقْرَ»[۱]؛ «انگشتر عقیق در دست کنید؛ چراکه آن فقر را دور می‌کند» و این چیزی است که به سند صحیح از علی بن موسی الرضا علیه السلام رسیده است: «الْعَقِيقُ يَنْفِي الْفَقْرَ وَلُبْسُ الْعَقِيقِ يَنْفِي النِّفَاقَ»[۲]؛ «عقیق فقر را دور می‌کند و در دست کردن عقیق نفاق را دور می‌کند». همچنین، به سند حسن از امام صادق علیه السلام رسیده است: «يُسْتَحَبُّ التَّخَتُّمُ بِالْيَاقُوتِ»[۳]؛ «انگشتر یاقوت در دست کردن، مستحبّ است». بنابراین، اگر کسی به امید استحباب، انگشتر عقیق یا یاقوت در دست کند، اشکالی ندارد.

۲ . دعای موسوم به شرف الشمس که مبتنی بر اعتقاد به سعد و نحس ایّام است و به صورت أشکال و حروف مبهم نوشته و نگهداری می‌شود، اصلی در اسلام ندارد و از قبیل طلسمات است. بنابراین، خواندن، نوشتن و نگاه داشتن آن جایز نیست.

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصور هاشمی خراسانی
بخش پاسخگویی به پرسش‌ها

۱ . الجامع الصغير للسيوطي، ج۱، ص۵۰۲
۲ . الكافي للكليني، ج۶، ص۴۷۰
۳ . الكافي للكليني، ج۶، ص۴۷۱